

Politikai napilap.

Megjelenik (vasárnap és ünnepnap kivételével) mindennap délután 4 órakor.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Via Stefano 4.

Telefon sz.: 770

Száma 4 fillér, Vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:

Helyben hához hor va.
Egy hónapra . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
désel:
Egy hónapra . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . 5 k. 60 fill.
Hirdetési díj: Egy 6 ha-
sábos nonpareille sor 60
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 1 kor.

Lovagvár.

Esetekről kell számot vetnünk, melyek lovagokat s lovagias ügyeket világitanak meg. A logikus sorrend az volna, ha bemutatnók a lovagot, a fehérgalléros, redingotos urat, s annak *comme il faut* külsejéről méltó fogalmat alkotnánk legbensőbb lovagias érzelmeiről. Az volna helyes, hogy a ki urasan jár e társadalomban, az uras legyen érzelmében is. De az esetek, mik az érdeklődés felszínére kerültek, lehetetlenné teszik a bemutatás ilyes fajta formáját.

Kiséreljük meg, megfordítani a logikát. (Talán nem is vétünk ez ellen). Mondjuk el a történeteket, s a külső formát alkossuk meg belőlük.

Mégsem. Eredményre ez ép úgy nem vezet, mint az első eset. Ha a fehér gallért nézzük, tán hófehér jellemet sejtünk a keblek alatt. Ha pedig elsősorban a lovagias érzés degenerált lényegére tekintünk, képzelődésünk felcsigázása folytán egy appeninekbeli szegénylegény alakját képzeljük magunk elé, ki bűnös voltában is örködjék a betyár-becsületre.

Foglalkozzunk tehát külső, belső világokkal külön-külön. Ez a helyes.

Egy képviselő ur van e városban. A lovagvár cégjegyzője. Azon férfi e városban, kit első polgárul kell az idegeneknek tekinteni. Mert természetes. A polgároknak szabadságában volt képviselőjükül bárkit választani. Legméltóbbat a polgárok sorából. Sok kiváló vonást követelünk meg tehát egyéni jellemében. Ezen kiváló sajátosságokat pedig akkor ösmerhetjük meg leginkább, ha — szükség van rájuk. Már pedig volt szüksége a nagyságos urnak erre, amikor a mérleg serpenyőjének egyikébe az övét, a másikba ellenfeleinek tisztességét vetették. Lebillent az a serpenyő, amelyikbe a lovagiasság s az önértzet biztos tudata fektett, a másik pedig, tartalmatlan volt, könnyedén emelkedett fel. Ez pedig annak a képviselőnek a jellemesulya volt.

Egy képviselő, ki Fiumében autonom-hitű magyar-párti, az ország szívében magyar-hitű autonóm-párti, ugyanaz ma azt írja a Corriere della Seraban, hogy ő nagy olasz-érmű. Már most igazodjék el a koponyáján Lombroso, ha bir. Annyit azonban bárki meg tud állapítani, hogy politikának ez igen hülye, becsületnek pedig nagyon becstelen.

Mert nem is becsület. Ebből a politikai se ide, se odából pedig

sikerült valahogy kiugrasztani a — privát becsületérzést.

Az analízis ezen alkatelemeket állít elénk ebből: orvtámadás a sajtóból; nyolcnapos sértésért lovagias kihívás négy sértő ellenfőtől; megfutamodás három ellenfél elől, kiket ő hívott ki; piszkolódás az ellen, kivel a lovagias eljárása folyamatban volt; megrágalmazása ellenfeleinek az utcán; Fiumében autonom hitvallású; Budapestben honfőkönnyes koalíciós; a Corriere della Seraban nagy-olasz hívú. Irredentista.

Éppen elég. Akkor pedig, amikor ez a város első polgára, mit kívánjunk azoktól, akiknek a bizalma folytán került magaslatra ez a lovagvezér.

A tegnapi nap megmutatta. Fiume legelőkelőbb hivatalában csapatosan megtámadnak egy védtelen embert. Hátról. A lovagiaság nevében kéri a szolgától a bebocsátást s a lovagiasság himes köntöse alatt követnek el napszámoshoz sem illő orvtámadást.

Minden uri ember, kinek nem csak a külseje mutat civilizált emberre, megdöbben az eset halatára. A lovagias eljárás formáinak megsértése nemesak azért itélendő el, mert annak megtartása kötelező, de azért is, mert azt sérteni nem lehet a nélkül, hogy csorba ne essék magán a lényegen is.

Hiszen ha megengedhető volna a forma e sértése, a gyilkosság büntette is nyomban megszűnne. Mert az a gyilkos nem a lelket érinti, a lényegét, hanem a testet, a formát. A halál a forma legkíméletlenebb megsértésének következtében áll tehát be.

Az a négy ur is, a forma megsértésével a tisztességes lovagias eljárás lényegét is legyilkolta. Törvényszék elé kell őket állítani! A közvélemény törvényszéke elé, mert annak jogszabályait támadták meg.

Ameddig valaki e társadalom tagjának vallja magát, tartsa meg annak törvényeit is, valamiképp elfogadta annak divatját is, mikor kivastalt gallérban, lakcipőben jár. Ha pedig nem: boeskort huzzon, darócruhát öltön, legalább tudni fogja mindenki, hogy amidőn belép a házukba, ne úgy fogadjuk, mint a hogy az uri külső azt megkivánhatja. A fehér gallér csak törbeejtésnek való s ellentmondása annak a belső világnak, mely tegnap is a legbrutálisabb módon nyilatkozott meg.

A horvát országgyűlés. A zágrábi Pokret írja: Kormányparti körökben élénken tárgyalják, hogy a horvát országgyűlés ülészeit február 10-én fejezi be és af lett vitatkoznak, vajjon az országgyűlést feloszlatják-e, vagy csak elnapolják. A képviselők egy része a feloszlatást reméli, amely után még februárban új választások következnek. Ezt a körülményt azzal a kedvezőtlen helyzettel igyekeznek kimagyarázni, melybe a koalíció a koronával való szakítás folytán jutott. Ezt pedig a horvát kormánypart kedvező alkalomnak véli arra, hogy a Khuen-rendszer szerint vigye keresztül a választásokat. Kormányparti körökben arról is beszélnek, hogy a horvát autonom országgyűlést mindaddig elnapolják, amíg az állapotok Magyarországon nem változnak.

Le canzonette.

La *Bilancia* di iersera annuncia che il Circolo letterario sospende per ora, cioè, com'era stabilito, pel carnevale, di bandire il concorso a musicare le canzonette e rimette tutto al prossimo giugno. Le canzonette musicate saranno cantate nella sagra dei santi Vito e Modesto. La ragione della sospensione e conseguente differimento si deve, a quanto scrive la *Bilancia*, cercare nella brevità del tempo.

Crediamo di essere meglio informati della *Bilancia*, e stimiamo di qualche interesse esporre come realmente stieno le cose.

Le canzonette, com'è noto, furono già esaminate e giudicate; tre di esse si ebbero il premio. La canzonetta distinta coll'onore del I. premio è intitolata *Il Tramway*. E letterariamente opera pregevole; dal verso scorrevole, dal contenuto popolare, facilmente e graziosamente musicabile! Non ci sarebbe quindi nulla a ridire che il giuri, composto di oneste ed intelligenti persone, le abbia dato il primato su tutte le altre. Senonché, non sappiamo se una strofa o il ritornello contiene un ricordo inopportuno di boicottaggio insensato, a cui, ormai da lungo tempo, tutti hanno negato di avere preso parte. Specialmente solenne fu, a questo proposito, la dichiarazione fatta in un importante discorso tenuto nella sala Deak, all'epoca della lotta per la elezione del deputato.

Non era quindi né patriottico, né saggio accennare ad un sentimento di avversione, che tutti avevano esplicitamente rinnegato.

Le persone costituenti il giuri, sebbene, come dicemmo, galantuomini perfetti, e persone sotto ogni aspetto competenti a giudicare, non s'accorsero che quella strofa poteva essere interpretata in un senso in piena contraddizione col sentimento che oggi si vuole dominante su tutti: il desiderio di pace e di concordia fra ungheresi e fiumani.

Le canzonette premiate, com'era prestabilito, dovevano essere pubblicate, allorché giunse alla direzione del circolo un messaggio del patriottismo accorto e pieno di tatto che la illuminò sull'inopportunità di pubblicare la canzonetta premiata.

Noi certo non esprimeremo dispiacere per la metamorfosi dei criteri patriottici che scorgiamo in

questo fatto rivelata. Crediamo sincera questa respiscenza che trova così scrupolosa espressione che teme di offendere la suscettività degli ungheresi, sia col semplice e innocuo ricordo di un fatto ormai generalmente deplorato.

Ma siamo convinti che gli ungheresi non avrebbero dato importanza a quel ricordo e l'avrebbero considerato tutt'al più una puerilità facilmente perdonabile. Non abbiamo letto la canzonetta; ma ci si assicura che il senso della strofe, così incongruente di un incidente senza valore è ormai dimenticato, esprime la compiacenza che il tramvai sia passato in possesso del comune.

Ad ogni modo però, se si è trovato inopportuno pubblicare la canzonetta che ottenne il primo premio, questa non è ragione che giustifichi che non si pubblichino le altre due, che ci dicono pur proprio belline, e delle quali, a quanto ci si assicura, sarebbe autore il maestro alle scuole superiori comunali, signor Arrigo Riccotti.

Ci si assicura inoltre il signor Riccotti abbia protestato altamente contro la disposizione dilatoria della direzione del Circolo letterario anzitutto perchè gli viene tolta una legittima soddisfazione, e poi perchè giustamente crede che gli venga così fiscato il suo diritto di veder pubblicate le sue canzonette. S'aggiunga ch'egli — così ci si afferma — nel comporre si è ispirato anche all'epoca in cui doveano uscire, il carnevale. Naturalmente ciò ch'è adatto pel carnevale non può essere certo per la sagra dei nostri santi protettori.

In seguito a tutto quanto abbiamo esposto, noi crediamo che ora al Circolo letterario incomba un obbligo imprescindibile: a pubblicare le canzonette premiate del signor Riccotti o rinunciare a favore dello stesso alla proprietà delle medesime, perchè possa, piacendogli, pubblicarle lui stesso.

Questo crediamo voglia il signor Riccotti e crediamo ne abbia pieno diritto.

Kristóffy hattyudala. Kristóffy József belügynök legközelebb Némethországban utazik, hogy választói előtt a helyzetéről nyilatkozzék. Ez lesz a bukott császári lakáj hattyudala a magyar közéletben alkalmasint a közóhaj szerint.

Sztrájk az Ungaro-Croatánál.

— Saját tudósítónktól. —

A »Magyar-Horvát tengerhajózási társulat« hajóin tegnap reggel kiűtött fűtősztrájk tart tovább. Mint a *Fiumei Hirlap* már tegnap megírta, a fűtők abszolúte nincsenek szervezve s ennek tudható be, hogy még mindig semmi lépés sem történt érdekükben, sőt még a hatóságok sem léptek közbe.

Hivatalosan ugyanis még mindig nem jelentették a tengerészeti hatóságnál, hogy bérharcba léptek.

A »Magyar-Horvát tengerhajózási társulattal« is csak ma dél-

előtt közölték *hivatalosan* a sztrájkolók, hogy sztrájkolnak.

Ma délelőtt 11 órakor mintegy 30 sztrájkoló fűtő jelent meg a társaság irodahelyiségében és beszélni kívántak a társaság egy vezetőjével. A munkásokhoz a társaság gépfelügyelője ment ki, s felszólította őket, hogy távozzanak, mert ilyen sok emberrel lehetetlen tárgyalásokat folytatni. Felszólította a fűtőket, hogy válaszanak maguk közül 3-4 tagu küldöttséget s azokat bízzák meg, hogy nevükben a társaság igazgatóságával tárgyalhassanak. Ha egy ilyen küldöttséget választanak, a társaság igazgatósága hajlandó velük a vitás anyagi kérdések meritumának megvitatásába belemenni. A fűtők azzal a kijelentéssel távoztak el, hogy ma délután négy órakor a fűtők megbízottjai meg fognak jelenni a társaságnál, hogy a sztrájkolók követeléseit előterjeszék.

— A Magyar-Horvát tengerhajózási társaság különben megint kapott Pólából 13 haditengerészt, kiket a hajókon mint fűtőket alkalmaznak, úgy, hogy a forgalmat még eddig az összes főbb vonalokon zavartalanul fenn lehetett tartani. Mivel azonban a haditengerésztől ideküldött s a társaság hajóira besztott fűtőkkel meglehetősen nehéz dolgozni, mert nyelv zavarok forognak fenn s mivel ezek a fűtők nagyon sok pénzbe kerülnek s végre mivel a társaság nem zárkozik el ridegen a fűtők követelményei elől, alapos remény van arra nézve, hogy a ma délután megindítandó tárgyalások eredménnyel fognak járni.

Triesztből táviratozzák, hogy ott a sztrájk még egyre tart. A »Wurabrand« Lloyd gőzös ma nem indulhatott el Dalmáciába, a Cleopatra nevű Lloyd gőzösön, hol eddig csak a fűtők sztrájkoltak most a matrózok is sztrájkba léptek.

Idegen hangok a magyar helyzetről. A szerb sajtó a magyar politikai helyzettel foglalkozva, az abszolutizmus beköszönését látják a koalíció békefeltételének rideg visszautasításában. Burkolt formában ugyan írják, eddig sem volt egyéb a dinasztia uralma mint abszolutizmus de most már ezt lepleztlenül be kell vallaniok. Ausztriát a Balkánfélszigeten most jobban gyűlölik, mint a törököt s meg vannak győződve arról, hogy ez újabb alkotmányellenes kísérlet ismétlen szegyetlenes kudarcra fog végződni. — A Reichsrath német pártja körében akciót készítenek elő, melylyel ellenállást akarnak kifejtetni a magyar követelésekkel szemben. Interpellációkat terjesztenek a kormány elé a közügyek s a kereskedelmi szerződések érdekében. Az akció azonban nagyon jámbor természetű.

Doppio martire e semplice ciarlatano.

Il nostro superuomo, l'eroe della penna e della spada, si è acquistata una gloria *ch'era follia sperar*; la gloria di un doppio martire. Al culto semiidolatra che gli viene reso pel suo carattere adamantino, per le gesta sue i cui portentosi effetti mandano sulla nostra città fiumi inesauribili di vita e di prosperità, seguirà il culto sugli altari nel panteon della patria, anzi di due patrie. E valga il vero.

Riccardo Zanella manda ai giornali di Budapest articoli in cui il suo patriottismo ungarico viene descritto come l'espressione più

sincera, più elevata, più ideale del patriottismo. Paladino eroico della unione economica e morale di Fiume alla madrepatria, sostiene magnanimo lotte al trionfo di questa nobile causa, di cui l'Ungheria intera non v'ha campione che lo pareggi. Il suo amore purissimo all'Ungheria è sentimento così nobile, che noi, poveri uomini volgari, sebbene sciocamente ci vantiamo di essere ungheresi e di amare la patria come gli ungheresi sanno amarla, non possiamo comprendere e degnamente apprezzare. Ed empicamente temerari abbiamo osato porre in dubbio la lealtà dei suoi sentimenti sublimi e delle sue opere ammirande. Ma che? Noi lo perseguiamo con sacrilega impudenza e siamo giunti sino ad attentare alla sua vita civile, alla sua vita fisica, esecrandi duplici assassini, e non siamo riusciti che a fare di lui un doppio martire, salva però la sua sacra pancia, se pur sia molto dubbio che sia salvo qualche cosa altro che per i galantuomini è pik sacro ancora della pancia.

Ma, lui l'imperterrito Baiardo, continua nella eroica lotta contro noi ed altri esosi nemici dell'Ungheria e di Fiume, per la concordia e il benessere delle quali egli ha fatto il sacrificio... di tutto!

Nello stesso tempo però in cui i giornali di Budapest pubblicavano gli autopanegirici del grande martire della patria ungarica, giornali del regno d'Italia lo presentavano al mondo come l'eroe dell'italianità. Il milanese *Corriere della Sera* del 2 corr. reca questa amena notizia al cui invio Riccardo Zanella è affatto estraneo, tanto vero ch'essa è inviata da Trieste!

Eccone l'autentico tenore:

Per il duello del deputato di Fiume.

Iersera, a Fiume, gran folla di popolo percorse le principali vie della città inneggiando al suo deputato on. Zanella, fatto segno nei giorni scorsi a ruvidi attacchi da parte di un giornalucolo ungherese che colà si stampa; il *Fiumei Hirlap*, per i quali l'on. Zanella trovò opportuno di sfidare e battersi in duello con uno dei redattori, il dr. Toth. Nell'assalto entrambi i duellanti rimasero feriti; l'on. Zanella in modo meno grave, tanto che ieri sera poté presentarsi al balcone a ringraziare la folla plaudente.

Il *Fiumei Hirlap* da qualche tempo va facendo una campagna vivace a base di personalità contro l'autonomia di Fiume e il partito italiano autonomo.

E così si scrive la storia. Quante menzogne in poche linee!

Il *Corriere della Sera*, giornale onesto, veramente liberale, che ha linguaggio franco anche verso i suoi più cari consenzienti politici ed amici, sentirebbe davvero rossore, se potesse sapere quante menzogne, quante baggianate gli hanno fatto dire.

In quanto al duello, la sua essenza, il suo carattere prenda informazioni dal signor S. corrispondente del *Don Chisciotte* e vedrà che figura ci ha fatto lo sciagurato eroe, di cui esalta le gesta. In quanto alle conseguenze del duello stesso non potevano essere che rispondenti alla sua natura, che i tutori della vita e dell'onore del suo eroe hanno voluto render una buffonata.

Ah! il *Fiumei Hirlap* da qualche tempo va facendo una campagna vivace, a base di persona-

lità contro l'autonomia di Fiume e il partito italiano autonomo?!

Oh! se il *Corriere* sapesse il vero, come uscirebbero dal suo seno parole roventi a stimmalizzare la sfacciataggine dei menzogneri laudatori del Zanella e del loro eroe. Saprebbe che una campagna villana, iniqua, a base esclusivamente di personalità, fu condotta per anni proprio da Zanella, che per mezzo del suo organo insozzo di fango, con calunnie e vituperi la città intera; saprebbe che il *Fiumei Hirlap* fu vivamente provocato e legittimamente e correttamente si difese; che venne sanguinosamente attaccato, perchè sottopose a critica franca, ma perfettamente oggettiva, atti di quella parte del partito autonomo, che sventuratamente riconosce lo Zanella per suo capo, che contraddivano a giustizia, a equità, agli stessi interessi della lingua italiana; saprebbe che il *Fiumei Hirlap* difende l'autonomia di Fiume, non la combatte; saprebbe che Zanella e i suoi non ammettono critica dei loro atti e delle loro parole, e che sotto il loro regime liberale, tutto quanto fanno e dicono dev'essere a priori approvato, e chi non lo fa è chiamato farabutto, messo alla gogna.

Ma veniamo alla conclusione. Per quanto Zanella lavori ad apparire doppio martire, egli resta ognora null'altro che un semplice ciarlatano.

Veglia bianca.

— Sajat tudóstörténet. —

A fiumei farsang az éjjel érte el, ha nem is kulminációját, de fénypontját. Az este volt ugyanis a Gyermekebarát-Egyesület által rendezett fehér bál a Kommunale színházban. A mulatság minden várakozáson felül oly remekül sikerült, hogy e bál Fiume legelőkelőbb és legjobban látogatott mulatságává nőtte ki magát.

A bál n véhez képest az asszonyok és leányok tiszta fehérben voltak; s milyen asszonyok és milyen lányok. A fiumei férfiak jogos gyönyörrel néztek a sok remek szép nőt, az idegen férfiak pedig igen irigységgel. Ennyi szép nőt a legöregebb fiumeiek sem láttak együtt s a fehér bál rendező egyesületnek, ha el is tekintünk attól, hogy a jótékony célra vagy ötezer koronát juttathatnak, már az is nagy érdemül tudható be, hogy egy ilyen mesés hölgytársaságot tudott egybegyűjteni.

Ott volt tout Fiume. A terem tömve. A páholyok tömve s a karzat annyira, hogy annak a bizonyos gombostűnek a lejtésére még gondolni sem lehetett. Egy elsőemeleti páholyban volt dr. Gaál Tibor kormányzóhelyettes nejével, gróf Wickenburg min. tan., Fésüs min. tan. és családjaik, egy földszinti páholyban dr. Vio Ferenc polgármester nejével s bájos leánykájával, egy más páholyban Matuschka vezérőrnagy katonai állomásparancsnok, Schmiadt cserdparancsnok és több hölgy. Ott voltak még: Török Gyula esasz és kir. kamarás, Gelletich Miklós, Steinacker bankigazg., Dal'Asa ügyvéd, Eidlitz Hugó, Luppis alpolgármester, dr. Bellen alpolgármester, Verueda Eu il és báró Villányi min. segéd-fogalmazók stb. stb.

A mulatságot polonajissal nyitották meg s bizony a táncolók alig juthattak előre az óriási tolongásban. Az első négyest több mint 200 pár táncol a három kolonneban. A hatodik figuránál Celebrini táncmester nagy kört alakított s az egyik ajtón bevezetett a körbe egy hat jegesmedvének öltöztetett kis fiú által vontatott igen csinosan feldisztett szánkót. Mikor a szánt a teremben körülvontaták, megállt a zenekar előtt s nyolc bájos kis teremtes szállott ki be-

lőle. A zenekar rázendített egy menuettre s az enivaló négy kis leány *Rassmann* Mariska, *Zanatta* Corinna, *Ricotti* Mária, *Nasscimbeni* Olga és négy fiúeska *Jugo* Antiká, *Jugo* Emilke, *Ricotti* Umberto, *Rassmann* Carletto XIV. Lajos korához méltó allűrökkel ellettették a nagy idők e szép táncát. Zugó tapsvihajelezte a befejezést, majd az est clouja *Lévay* Irmácska szállott ki a szánkóból s gráciával kecsesen és ügyességgel párosult bájjal ellettette a *Coppélia* balett bol-roját. A már serdülő karban levő bájos táncművész némes táncát az egész terem közönsége elragadtatva nézte s valóságos tapsorkánnal adott tetszésének kifejezést. Ez volt az első négyes befejezése.

A táncok betanítása és rendezése *Celebrini* Mester érdeme, a ki ugy ezzel, mint a többi táncok rendezésével önmagát multa felül. A szünórában az előkelő közönség a közeli vendéglőkbe és kávéházakba vonult, majd 1 óra után ismét megtelt a színház s a mulatság tovább folytatódott igen jó hangulatban egészen hajnalig.

Aggressione proditoria al governo politico.

Il fatto a cui vogliamo accennare fu ieri narrato da noi in ungherese. Siccome però oggi, un giornale italiano, avvezzo a mentire, dà una relazione inesatta del fatto, ne diamo oggi la narrazione veritiera anche in italiano.

È noto che il signor Mario Smoquina, vicesegretario ministeriale al Governo politico avea avuto, or sono alcuni giorni una questione d'onore col Dr. Elemér Farnady.

Il signor Smoquina inviò in quella occasione i suoi padrini al Dr. Farnady, e questi rispose loro che non avrebbe potuto dare soddisfazione al loro mandante finchè egli non avesse regolata la vertenza sorta fra lui ed il Dr. Saverio Derencin, da cui si era lasciato offendere senza chiedere soddisfazione di sorta.

Dopo qualche tempo i padrini del signor Smoquina suaccennati, vale a dire, i signori Dr. Eugenio Pázmány, dirigente l'ufficio di statistica al governo marittimo ed il signor Francesco Baross, revidente contabile alla locale Direzione di finanza, scrissero una lettera al Dr. Farnady, comunicandogli pure un protocollo da loro esteso. Il Dr. Farnady rimaodò il protocollo con una lettera scritta in termini assai cortesi.

Ieri alle 12 mer. si presentarono al Dr. Farnady nella sua stanza d'ufficio quattro signori: gli stessi Dr. Pázmány e Baross inoltre i rappresentanti municipali onorevoli Iginio Sucich e Celso Capudi. Udito lo scopo della loro visita, il Dr. Farnady rispose loro che li accoglieva di buon grado per le loro persone ma non come padrini del signor Smoquina, poichè non comprendeva la presenza degli altri due signori, e perchè il vice governatore Dr. Tiburzio Gaal avea ordinato che nei locali dell'ufficio governatorile non si devono trattare questioni private. Detto ciò il Dr. Farnady s'avviò verso l'uscita. Allorchè fu presso

la porta, il Dr. Pázmány lo colpì proditoriamente di retro alla regione auricolare. Il Dr. Farnady reagì immediatamente e colpì colla mano il Dr. Pázmány alla faccia così fortemente che ne rimase insanguinata. Gli altri tre signori si posero in atteggiamento di voler difendere il Dr. Pázmány. Ne seguì una colluttazione, nel corso della quale il Dr. Pázmány morse violentemente il dito medio del Dr. Farnady, cagionandogli una ferita, alla cura della quale occorrono 8 giorni. Intanto erano accorsi impiegati e uscieri, i quali separarono i contendenti. Dopo ciò i 4 signori uscirono. Il Dr. Descovich fece relazione sulla ferita.

Il Dr. Farnady si recò subito dal vice-governatore e chiese che si avviasse tosto d'ufficio l'inquisizione disciplinare. Il Dr. Gaal aderì tosto alla domanda, non solo ma telefonò pure al procuratore det Re perché avviasse inquisizione pur penale, essendo l'aggressione avvenuta nella stanza d'ufficio di un impiegato superiore del r. Consiglio governatorile.

Il fatto veramente scandaloso ha destato profonda impressione e generale indignazione.

HIREK.

— **Farsangi Naptár.** *Február 10.* A »Fiumei M. A. V. Altszti Kör« zártkörű tanácsélye, a Deák szállodában. (Kezdeté 8 órakor.)

Február 10. Asztalosok bálja a Fenice színházban. (Kezdeté 9 órakor.)

Február 10. A Casino patriotico nagy bálja a Casino helyiségeiben. (Kezdeté 9 órakor.)

Február 11. A »Sloga« egyesület bálja a Deák szállodában. (Kezdeté 8 1/2 órakor.)

Február 11. Nagy álaros elite bál a Kommunale színházban. (Kezdeté 9 órakor.)

Február 17. A 79. számú Jellachich ezred tisztái táncosorvessza az Európa szállodában. (Kezdeté 8 1/2 órakor.)

Február 18. Harmadik »Veglione mascherato« a Kommunale színházban. (Kezdeté 9 órakor.)

Február 24. Második nagy bál a Casino patriotico helyiségeiben. (Kezdeté 8 1/2 órakor.)

Február 25. Nagy jelmez gyermek bál a Kommunale színházban délután 3 órakor, este negyedik nagy Veglione mascherato. (Kezdeté 9 1/2 órakor.)

Február 27. Utolsó nagy Veglione mascherato a Kommunale színházban.

— **A szocialisták és a fiumei fogadtatás.** A »Fiumei Hírlap« minap tudósítást adott arról, hogy a koalíció vezérférfiainak február 18-iki fiumei látogatását az itteni szocialisták fel fogják használni tüntetésre az általános választójog mellett. E hírünk bejárta az egész sajtót s természetesen a koalíció ellenségei rögtön félre-magyarították, hogy ezzel is üthessenek Kossuthon és hozzánk le-ránduló vendégtársain, úgy tüntették fel a dolgot, mintha a szocialisták tervezett demonstrációja a koalíció ellen készülődne. Sietünk a Pester Lloydot és Neue Freie Presse-t ez illuziójából kiábrándítani, mikor közzétesszük a következő, illetékes helyről nyert értesítést a készülő tüntetés felől:

A fiumei szocialisták a február 18-án városunkba érkező magyar képviselők ellen nem fognak tüntetni, mert tudjuk, hogy e képviselők mind nem ellenségei az általános választó-

jognak, bár egyik-másikuk nem is oly mértékben követeli a választójog kiterjesztését, mint a minőben a szocialisták kívánják. Ezért ha lesz is tüntetés, csak az általános választójog mellett lesz, nem a képviselők ellen.

— **A vasutasok nyugdíja.** Az államvasutak igazgatósága március 1-én a nyugdíjasokra és özvegyi járulékosokra fontos újítást léptet életbe. Számos panasz merült fel amiatt, hogy a nyugdíj-sok és özvegyek csak hosszadalmas utánjárással juthattak az illetményeihez. Március elsejétől kezdve postautalványval kézbesítik a járandóságot, amelynek a háttára rávezetett elismerényt kell a címzettnek aláírni. Az utalványt a lakóhelyre illetékes postahivatal fizeti ki. A Máv. igazgatósága az új rendszer sikere érdekében felhívta az érdekelteket, hogy pontos lakáscímüket jelentsék be, nehogy a kézbesítésnél zavarok legyenek.

— **A nemzeti ellenállás.** Nyitra: A városi közgyűlés eltiltotta a tisztviselőket az önkéntesen felajánlott adók elfogadásától, mindazáltal 50.000 korona folyt be adó fejében. A városi tanács nem szolgáltatta be az összeget az állampénztárba, hanem egy nyitrai pénztárnál helyezte el gyűmölcsözőleg. Mint a hogy a fiumei is kellene tenni.

— **A belügyvezető és a kivándorlás.** Kristóf belügyvezető, mint a haladó párt nyomatosza jelenti, a kivándorlók igazoló jegyeinek kiadását rendelti uton kivette a törvényhatóság jogköréből. Az igazoló jegyeket ezentúl a belügyminisztériumtól kell kérni. Kristóf tehát lassankint ur lesz szárazon és vizen s a míg eddig csak a szerencsétlen szárazföldiek rettegtek hatalmától, most már a szerencsétlen kivándorlóknak is Kristóf kedves emlékével kell távozniok. Lehet, hogy ez esőként fogja a kivándorlást látni.

— **A törvényhatóságok felosztása.** Híre jár, hogy ama proposíciók közt, a melyeket Kristóffy József belügynök a közeli napokban a király elé terjeszt s amelyekhez annak hozzájárulását fogja kérni: ott szerepel a renitens törvényhatósági bizottságok felosztása is. Ugy tervezik, hogy elszikkasztva a törvényhatóságoknak szentesített autonómiáját, vegyes polgári és ha kell, katonai bizottságot állítsanak a megyék és városok élére.

— **Öngyilkossági kísérlet a „Hegedűs Sándor“ hajón.** Egy Velencében tartózkodó hazánkfi, dr. Kovács Endre írja nekünk a következő esetet, mely egy magyar ember öngyilkossági kísérletéről értesít: A Velence felé tartó »Hegedűs Sándor« nevű hajón Orsik Károly nevű hontemeyei születésű, 22 éves pincér a hajó szalonjában mellbelötte magát. Az öngyilkossági kísérlet azért követte el, mert nem volt oly anyagi helyzetben, hogy Magyarországon lakó kedvesét feleségül vehette volna. A hajón a jelen volt magyar orvos, dr. Kovács Endre részesítette a szerencsétlen embert az első segélyben. Életben maradásához kevés remény van.

— **Fogságra ítélt plébános.** Erdemes ügyben hozott ítéletet tegnap a szusáki járásbíró. Babic, Drága horvát község Starcevic-párti plébánosa több izgatón és rágalmozó újságírókat irt a drágai községi jegyző ellen. A plébános gyűlölködésének oka az, hogy a jegyző szerint »magyarok« ez pedig megbocsáthatatlan hiba a heccpapocskára előtt, a ki sz összes magyarokat szeretné egy kanál vízbe fojtani. Miután a plébános oly rosszul tanulta meg a szentírás parancsolatait (Szeresd felebarátodat . . .) hát a szusáki járásbíró tegnap ítéletével igyekezett a heccpapocskának emlékezőtehetőségét kissé megjavítani s nyolc napi fogságra ítélte. A bezárás

ideje alatt majd lesz ideje elmélkedni a szentírásról, melynek parancsait oly kevéssé tartotta be és lesz ideje a nyolc nap alatt gondolkodni azon is, hogy miképpen árthat majd újra a magyaroknak s a »magyarok« horvátoknak. Míg azok egyszer meg nem unják és alaposabban ki nem porolják az igen tiszteletreméltó abbé ur esuháját.

— **Nagyzők faluja.** Zabern elszász-lotharingiai városka lakossága Vimos császárhoz petíciót intézett, amelyben Elszász-Lotharingia provizórikus helyzetének megszüntetését sürgetik és a birodalmi tartomány számára fejedelmet kérnek, akinek székhelye Zabern lenne és aki a tartományt örökös joggal kapná a császártól. Talán Fiume nagy-névi képviselője mehetne oda fejedelmnek. Az altassa főhercegi címet már úgy is magának adományozta minap, a podesta ellenjegyzése mellett.

— **A két gyászvasutas.** Mint bennünket értesítene, a magyar hazafiság és a fiumei vasutasok tisztessége ellen súlyosan vétett két vasutas, Joanovics Miklós és König Győző igen gyorsan elfogják venni kvalifikálatlan tettükért a megérdemelt büntetést. A magyar kir. államvasutak Zágrábi üzletvezetősége ugyanis mind a két vasutit tiszt ellen, fegyelmi vizsgálatot indít, a mért azt a bizonyos obskurus magyarfaló »nyilatkozat«-ot aláírták a Zanella-banda utcai használatára, azt még köröztetni is merték a fiumei vasutas testület tisztessége és hazafias kebelében, s így nemcsak politikába mertek nyilvánosan beavatkozni az együgyűek, hanem a szolgálati rendtartás tilalma ellenére mozgalmat is akartak indítani egy politikai érdekszövetkezet szolgálatában. Más uton is eléri a megtorlást a két gyászmagyart. A fiumei vasutasok tudniillik máris csak a legnagyobb önmegtagadással bírják megtűrni kebelükben a nobile par fratrumot s mind erősebb körökben a kívánság, hogy Joanovics és König uraktól testületüket akár a hivatalos megtorlás, akár a társadalmi bojkott mielőbb megszabadítsa. Ami kívánatos is.

— **Az angol király Abbáziában.** A horvát lapok nyomán egyes budapesti és bécsi lapokban az a hír terjedt el, hogy Edvárd angol király — ki most nagy beteg — egészsége helyreállítása végett a tavasszal hosszabb ideig Dalmáciába fog tartózkodni. Mint a Fiumei Hírlap egészen jó és hiteles forrásból a minap már közölte, a lapok e híre ilyen alakban téves. Az angol király nem Dalmáciában, hanem Abbáziában szándékozik hosszabb ideig üdülni. Az abbáziai fürdő-igazgatóság már meg is tett minden intézkedést, hogy az angol urát méltó módon fogadhassa. Ha ugyan az angol király kiáll majd egy hosszú utazást, mert most oly nagy beteg, hogy Kopenhágában tegnap már holt híret kelttek.

— **Pioveno i ricorsi.** Ci consta che il Sig. Antonio Walluschnig senior ha presentato ricorso al Tribunale amministrativo contro l'acquisto del Tramway elettrico da parte del Comune, decretato dalla Civica Rappresentanza; mentre poi il Sig. Antonio Walluschnig junior inoltrò allo stesso scopo altro ricorso al reg. ung. ministro dell'interno. *Omne trinum est perfectum.*

Forma così questo il terzo ricorso contro inconsuete deliberazioni della Rappresentanza municipale; giacché il primo fu quello pella nomina di una maestra e che ebbe quel risultato che tutti conoscono, il secondo — di cui a suo tempo demmo notizia — fu inoltrato dal Dr. Romualdo De-

scovich in séguito all' illegale nomina d'un medico all'ospedale civico e che per equità e giustizia deve riuscire un altro schiaffo sulle invereconde faccie dei nostri »saggi reggitori«.

Siamo davvero curiosi di vedere il risultato del terzo, proseguito alle competenti autorità e riflettente il riscatto del Tramway da parte del Comune.

Sebbene caldi fautori della municipalizzazione di tutti i servizi pubblici, per cui anche di quello del Tramway, non possiamo però approvare il gravoso onere accollatosi dal Comune per quell'acquisto e quantunque si strombazzi a tutti i venti i brillanti incassi verificatisi nel primo mese di quest'anno, a noi invece risultano effimeri e fitizi.

Il tempo è galantuomo lo disse l'onorevole Dr. Dall'Asta e noi soggiungiamo che le bugie hanno le gambe corte, per conseguenza chi vivrà, vedrà e giudicherà!

— **A világ legnagyobb hajója.** Londonból sürgönyzik, hogy a *Keel nought* páncélos csatahajót, a világ legnagyobb hajóját, a jövő szombaton fogják Portsmouthban vízre bocsátani. A hajószentelésre Anglia fényes ünnepséget rendez a kikötővárosban. Az ünnepségen jelen lesz Edvárd király is s az összes hatalmas katonai attaséja.

— **Rémes családi dráma.** Bécsből sürgönyzi tudósítónk: Itt ma reggel rémes családi dráma történt. Egy *Stessni* nevű fiatal úri leány összeveszett az édesanyjával, tettelegességre került a dolog, mi közben a leány megölte édesanyját. A gyilkos remülten futott el lakásából s azóta a rendőrség sem találta. Azt hiszik, öngyilkos lett.

— **Az államvasutak reformja.** A kereskedelemügyi miniszteriumban nemskára befejeződnek a vasutügyi reform tárgyalások eredményét, valamint az üzletvezetőségi reorganizációt az összes üzletvezetők részvételével, Ludvig Gyula elnöközgető elnöklételű tartott központi értekezlet már megvitatta. Az új szervezés legközelebről és a legbehatóbban az osztálymérnököseket, valamint a forgalmi mérnököseket és főleg a jelenleg centralizálva kezelt forgalmi és kereskedelmi szakosztályokat érinti.

— **Reggeli lapok hírei.** *Witte feleségének átterése.* *Witte* Matild grófnő, az orosz miniszterelnök felesége az evangélikus-luteránus vallásról az ortodox vallásra tért át s a Mária nevet vette fel. — *Duse beteg.* *Duse* Eleonora Krisztianában — mint onnan jelentik — megbetegedett. Állapotát nagyon súlyosítja kedélyállapota, melyre fölötté leverőleg hat Dusenak az az aggodalma, hogy betegsége miatt most egész északi művészi körutja meghiusulhat. — *Fölmentett szocialista vezér.* *Csizmadia* Sándor, az ismert szocialista író, tegnap izgatás vádjával terhelve állott a budapesti esküdtszék előtt. Az esküdtek nem bűnösnek nyilvánították a vádlottat, mire a bíróság a vád alól fölmentette. A törvénykezési palota előtt összegyűlt nagy sokaság *Csizmadia* Sándort lelkesen megjelente. — *Hald egy bagoly miatt.* Gróf Lázár Imréné sófalvi birtokán az istállóban *Kolca* Sándor és Fejér Mihály béresek a marha-állomány etetésével foglalkoztak. E közben az istállóba beröptült egy bagoly. Fejér Mihály a kezében volt vasvillával a bagoly felé sujtott, hogy leüsse. A villa nyeléből kicsuszott s *Kolca* Sándor balfülső alá furódott. *Kolca* azonnal megfuladt. — *A dán király temetése.* Keresztély királyt a roskildei kastély sirbolytában fogják e hó 18-án eltemetni. Még nincs megállapítva, hogy a holttestet vasuton vagy pedig kocsin fogják-e odavinni. A beteg Edvárd királyt kivéve a dán király család egész rokonsága megjelenik. — *Letartóztatott nagykereskedő.* A budapesti rendőrség csalárd bukás büntette címén letartóztatta *Talján* Vilmos és *Frommer* Fülöp posztókereskedőket, akik hitelezőiket 200 ezer korona erejéig megkárosították. A cég már egy év óta folytatja csálásait.

Távirat és telefon.

Az abszolútizmus küszöbén. Tiszák terve.

Budapest, febr. 9. A szabadelvű-pártban biztosra veszik, hogy a képviselőházat február hó 16—21 közt feloszlatják. Erre az esetre Tisza gárdája azt tervezi, hogy a liberális párt a koalíciót teljesen függetlenül fogja megindítani a »kibontakozás munkáját«. E végből a 67-es színezett frakciókat szándékozik tömöríteni s majd így kínálkozik fel a királynál kabinetalakításra. Szóval lesipuskások megint Tisza István gróf, mint tette a válság kezdetétől végig, egész máig, lesve a kedvező alkalmat, mikor vállalkozó már rajta kívül nem akadhat, hogy az alkotmány romjain is kezébe kaparíthassa a hatalmat.

A vezérbizottság új tagjai.

Budapest, február 9. A koalíció vezérbizottságába a kilépett tagok helyett a holnapi konferencián Károlyi István grófot, Mezőssy Bélát és Hentaller Lajost fogják bevéltetni.

Kossuth és Lukács.

Budapest, febr. 9. Kossuth Ferenc felkereste Lukács László volt pénzügyminisztert, hogy rávegye a béke ügyében leendő újabb közbejárásra. Lukács kijelentette, hogy ily lépésre nem vállalkozik, mert *semmi reménye sincs többé* egy tisztességes kiegyenlítéshez.

Bánffy levele.

Pápa, február 9. Bárány Dezső, az itteni újpart elnökéhez levelet írt, melyben a béke megteremtését fejtegeti. Erre Bánffy szerint a 67-es törvény becsületes végrehajtása, legelső sorban pedig az ország legégetőbb gazdasági érdekeinek kielégítése az egyedüli mód.

Orosz állapotok.

Szent-Pétervár, febr. 9. A Kaukázusból ismét nyugtalanító hírek érkeznek. A felkelők megszállták a közlekedési vonalakat. Katonáságot küldtek ki az utak megtisztítására. A szangszun kerületen egy tatár csapat költ 200 asszonyt és gyermeket. Az örmények nőik védelmére siettek, s borzasztó harc fejlődött ki, melyben miután a tatárok súlyos vereséget szenvedtek, az örmények maradtak győztesek.

A közös ellenség.

Szofia, febr. 9. Kiofác osztrák képviselő, cseh nemzeti szocialista, levelet írt egy itteni laphoz, s abban üdvözlö Bulgáriát, mert végre Szerbia és Bulgária összefogtak a közös ellenség: a Habsburgok ellen. A szlávoknak mind össze kellene tartani a reakció nézve gyilkos osztrák politika ellen. Csehország története mutatja, hogy a Habsburgok a szlávok ellenségei. A Balkán szláv államainak mindnek szövetségnie kellene, meg kellene alakítani a Balkán államok konföderációját, s úgy kellene a közös ellenség ellen fellépni.

Az angol király.

London, febr. 9. Edvárd király nagy betegségéről, sőt egyes helyeken haláláról terjesztett hírek valótlank. Igaz, hogy a király windsori kastélyában betegen fe-

küdt, de csak lábfejemódás miatt, melyből már felépült. *Edvárd király a tavaszal valószínűleg Abbáziába utazik üdülni.*

Az új elnök kegyelme.

Páris, febr. 9. Hir szerint Fallieres meg fog kegyelmezni azoknak az elítélteknek, a kik a hadsereg ellen és az egyházvagyon leltározásakor az állam ellen tüntettek s a bíróság által elítéltek.

A »Potemkin« lázadó.

Szebasztopol, febr. 9. Két vadlót a kórházból hordágyon vittek a haditörvényszék elé. Mind a kettő a lázató »Ocsakoff« cirkálón volt, mikor ezt javában bombázták s mindkettőnek elvitte a lábát egy bomba. Érdekes, hogy mindkét »lázádo« mellét vitézségi érdemrend díszíti, a mit a csemulpoi csatában kaptak.

Tengerészeti ügyek.

Egy év tengeri katasztrófája.

Az angol Lloyd-társulat minden évben összeállítja hivatalosan a tengeri tragédiák statisztikáját.

E szomorú jellegű könyv tanúsága szerint 1.293 bejegyzés történt 1905-ben, melyek közül 726 gőzösökre, 567 vitorlásokra vonatkozik. 1904-el szemben sajnos — növekedés mutatkozik, a mennyiben akkor csak 1.166 bejegyzés volt, melyek közül 627 vonatkozott gőzösökre és 539 vitorlásokra.

1905-ben igen nagy volt a nyoma vesztett hajók száma, összesen 55, igen sok baleset érte a vitorlás hajókat és a halászgőzösöket és feltűnően sok baleset történt a távoli keleten, mi közvetlenül vagy közvetve az orosz-japán háborúnak következménye volt.

A legérdekesebb esetek a következők voltak:

A legelső szerencsétlenség volt a »Kathleen« és »Stranboti« gőzösök összeütközése, melynél mindkét gőzös elsüllyedt. Nemsokára ezután jött a hír a »Marpesia« nevű kőolaj szállító gőzös felrobbanásáról Newyorkból Cittaibe irányuló útján. Ugyancsak január havában teljesen pusztult Uj Caledonia partjain a csak 1902-ben épült »Hacandine« nevű nagy francia vitorlás, utána szikla érintése következtében elsüllyedt a 4910 tonnás »Bengalia« nevű német gőzös és zátonyra jutott az »Optima« nevű nagy négybölcsös német barkahajó, mely teljesen elveszettnek minősített és 240 koronáért adatott el, úgy mint a veszélyes Hasbrough Sans nevű zátonyon fekvő 30 főnyi legénységét a Gorlestoni életmentő csónak hozta biztonságba.

Március közepén erős viharok dúltak az angol partokon és egy hárombölcsös hajó a »Khybar« ép akkor érkezett oda egy hosszú utazás után, a vihar a medrek Cornishi partokon darabokra zúzta a szép hajót. Legénységéből 23 fultak a tengerbe.

A következő négy hajót tűz pusztította el. Az osztrák »Arimatea«-t New-Orleansban a rajta kiütött tűz következtében elsüllyesztették, mi minden esetre feltűnő, mert csaknem lehetetlen, hogy a jelenkorban egy oly jelentékeny kikötőben, minő New-Orleans, még mindig ezen elavult módszerhez kellett fordulni, jobb oltási eszközök hiányában.

Az 1.575 tonnás »Germanicus« nevű német és a 2.993 tonnás »Spithead« nevű angol gőzös K. be kikötőjében esett a tűz martalékául és az 1.538 tonnás »Yuen Wo« nevű angol gőzös a nyílt tengeren a messze keleten égett el teljesen.

A következő gőzös pusztulását eddig ismeretlen szirt okozta. Iquiqueből salétrom rakománnyal hazajövet a 2.449 tonnás »Drumeruil« nevű gőzös a Zöld foki-szigeteknél neki ment egy ismeretlen sziklászirtnek és teljesen elpusztult. Azóta ezen szirt a hajózási térképen is

szere, el. Figyelemre méltó az »Anjou« nevű nagy francia vitorlás elpusztulásának története is. Az »Anjou« Sidneyből Falmouth felé utazott, de erős szelek következtében Uj-Zélandtól délre fekvő lakatlan sziget felé sodortatott és ott hajótörést szenvedett. A hajó legénysége három hónapig robinsonoskodott a puszta szigeten, mi a mai gőzhajós és marconis világban elég sajátságosnak mondható. Hogy magukról hirt adjanak a hajótörött tengeri madarakat fogdosnak össze és azok nyakukra, helyzetükre vonatkozó francia és angol nyelvű leírásokat kötvén, ismét szabadon bocsátották. Végre három havi várakozás után a »Hinemoa« nevű újzélandi állami gőzös értük jött és elszállította őket Port Chalmersbe. Május végén a Rio Janeiróból Philadelphiába utazó 1.885 tonnás »Kambira« nevű angol barka utközben felfordult.

Juniusban az »Afghanistan« nevű angol vitorlásnak Dungeneso közelében neki ment a »Caesar« nevű hadihajó és elsüllyesztette. A hajó néhány pere alatt elsüllyedt és életét vesztette 18 ember a kapitányt is beleszámitva.

Sajátságos volt az »Aberporth« nevű angol gőzös elsüllyedése. Ezen gőzös a Fekete tengeren szép időben súlydt el, anélkül, hogy az elsüllyedés okát meg lehetett volna állapítani.

Egyike a legszomorúbb eseményeknek volt a »Georg Stage« nevű dán iskolahajónak elsüllyesztése az »Ancona« nevű angol gőzös által. Ezen összeütközés június 25-én éjfélkor Kopenhága közelében történt, mely alkalommal 22 növendék vesztette életét.

Viteldíjak. A viteldíjpiac helyzete általában nyugodt. Készlet és érc szállításra még mindig kerestetnek hajók. Más visz nyilatokban kevés üzlet köthető. Az utolsó tudomásunkra jutott költések a következők:

Sulina—London 8 s; Benisaf—Rotterdam 7 s 3 d; Billao—Newport 4 s 9 d; Galveston—Anglia 10 s 9 d; Cardiff—Venece 8 s 9 d; Glasgow—Marseille 6 s 6 d; Leith—Rio 13 s; Huelva—Garston 6 s 4 1/2 d; Cardiff—Ancona vagy Venece 8 s 7 1/2 d — 8 s 10 d, — Odessa 7 s, — Wei-hai-vei 15 s 3 d, — Algir 7 1/2 fr., — Genova 7 s 7 1/2 d; Tyne—Algir 5 s 6 d, — Malaga 5 s 10 1/2 d, — Costanza 6 s 3 d.

Köszénárak. A köszénpiac helyzete csöndes. Hírlék, hogy Amerikában köszénbányára sztrájk fenyeget és annak kitörését valószínűnek tartják. Ennek dacára kevés kilátás van arra, hogy a köszénárak további emelkedésétől kelljen tartani, mert az amerikai köszénpiac helyzetének változása lassu visszahatást gyakorol az európai köszénpiacon. A jelenlegi jegyzékek a következők:

Legjobb minőségű cariffi köszén 14/0—14/6; rendes jó minőségű 13/6—13/9; más fajták 13/0—13/6; legjobb minőségű sima dió szén 14/0—14/3; közönséges sima 11/0—11/6; jó másodrendű 13/0—13/6; törmelék szén 10/0—10/3; legolcsóbb fajta 8/3—8/6. Mindannyi hajóra rakva, 30 napi fizetésre 2 1/2% engedménnyel a kiviteli illetéket nem számítva. Szabaoalmazott tüzelőanyag 14/9—15/3, koks 18/0—22/0.

A nagyvilágból.

Az ausztráliai cápák. Sydney mellett a szabad tengerben való fürdés a legnagyobb életveszedelem nélkül lehetetlen: annyi benn a cápa. Ezért az összes fürdők deszkakaljjal és oldalt erős drótrösttel vannak ellátva. Mindennek ellenére mégis előfordult, hogy a drótháló régi volt, a cápa áttörtte. Újabbán a fürdőket a parton készítik, fallal veszik körül s az így keletkező medencét a dagály tölti meg vízzel. Minthogy a hullámok tetej beledűk zudul, hűsítő hullámcsapásban sincs hiány. Ezekbe a medencékbe azután a cápa bele nem tévedhet. Hogy a város messze kiágazó kikötőinek öbleiben nagyon elszaporodtak a cápák, annak az oka, azt mondják, a mézársekeknek a tengerbe kerülő hulladékai, melyek csalógalják őket. A cápáknak főleg három fajja áll különösen veszed-

mes és ragadozó hirben. Első helyen a fehér, vagy Rondelet-féle cápa (Carcharodon Rondeletii) áll, mely »valamennyi cápa közt a legborzasztóbb«. Mondja róla Günther. Ennek a szörnyetegnek a hossza 13 méter körül van és rabló természetéről fogalmat nyújthat az a tulajdonsága, hogy a hálóba is belekap s a halakat a kiszakított hálóval együtt falja fel. Ragadozó hajlamára és veszedelmességére nézve utána az árfogu cápa (Odontaspis) következik, mely a fehér cápatól kivált abban különbözik, hogy fogai ártnak, egy vagy két a többi jobbra és balra ferdülő hegygyel. Rendes sz kása szerint a halásznak egyik karját, lábát vagy evezőjét rántja le s e tulajdonságaért halálisan gyűlölik is. Harmadik, a tigriscápa (Galeocerdo).

TÖZSDE.

Budapesti gabona tőzsde. — (Budapest, febr. 9.) A tőzsdén egész délelőtt igen gyeng volt az irányzat. A gabona árak hanyatlottak.

Búza áprilisra	16.84—16.86 K.
Búza októberre	16.74—16.76 »
Rozs áprilisra	13.74—13.76 »
Zab áprilisra	14.86—14.88 »
Tengeri májusra	13.84—13.86 »
júliusra	14.00—14.02 »

Készáruüzlet menete: 5 fillérel drágább áron elkelt 22.000 m.m. buza. Egyéb változatlan.

Budapesti déltőzsde. — (Budapest febr. 9.) Ócsó berlini jegyzésekre és a marokói rossz hírekre az irányzat lanya maradt. Az árak estek. Helyi értékek piaca nyomott.

Osztrák hitel 670.25, Magyar hitel 787.25, 785.50, Koronajáradék — — — — —, Osztrák Magyar Államvasút 666.75, 92.1%, Kimmurány 532.50, 533.75, Leszámitoló es Pénzváltóbank — — — — —, Salgótarjáni köszénbánya 624. — — — — —, Villamos városi vasút 323.75, 323.50, Villamos közúti vasút 588. — — — — —, Hazai-Bank 273. — — — — —, Jelzáloghitelbank 511.50 510. — — — — —, Pesti Magyar Kereskedelmi bank — — — — —, Adria — — — — —, Magyar Kereskedelmi rög 655.50 657.50, Drasche — — — — —, Északmagyarországi köszénbánya — — — — —, »Seklick« félegyár — — — — —, Déli vasút — — — — —, Danubius — — — — —, Fiumei rizshántoló — — — — —, Magyar Aszfalt — — — — —, Ganzgyár — — — — —, Cukoripar 1730. — 1735. —

Bécsi gabonatőzsde. Wien febr. 9. A téli s időjárás miatt a fagyasztók ma is tartózkodtak a vételtől. Árak nem változtak.

Bécsi értéktőzsde. — (Wien febr. 9.) Osztr. hitelrészvény 670.25 Magy. hitelrészvény 786.50. Osztr. államvasút 667. — Délivasút 123.75, Alpensi bányarészvény 534.50. Májusi járadék 110. — Magyar koronajáradék 95.90. Márka készpénzre, — — — — —, Márka Ultimora 117.40. Rimmurányi 533. — Török sorsjegy 149.50 Koronajáradék — — — — —, Elbavölgyi vasút — — — — —, Anglo bank — — — — —, Union bank — — — — —, Länder bank — — — — —.

NYILTTÉR.

Siamo pregati di pubblicare la seguente dichiarazione:

Per amore del vero dichiaro che la Direzione della »Società degli Amici dell'Infanzia«, ieri, al ballo della Veglia Bianca, non fece mettere alla porta alcuna maschera, e così nemmeno i tre mascherotti vestiti in rosso da *illustriissimi veneziani*.

Tanto a rettifica dell'articolo inserito nel giornale *Il Popolo* d'oggi.

Fiume, 9 febbraio 1906.

Il Presidente

dell'Assoc. degli Amici dell'Inf.

Dr. ST. DALL'ASTA.

Fiatal fűszerkereskedő,

ki két évig önálló volt Budapesten, Fiumében szeretne rögtön alkalmazást nyerni. Elfogad fűszerkereskedésben vagy hasonszerű branchban, segédi, utazói vagy rakárnoki állást is. Értesítéseket vagy szíves ajánlatokat Gróf Jenő címre sürgősen kérek a »Fiumei Hirlap« kiadóhivatalába.

Mohovich Emidio nyomad